

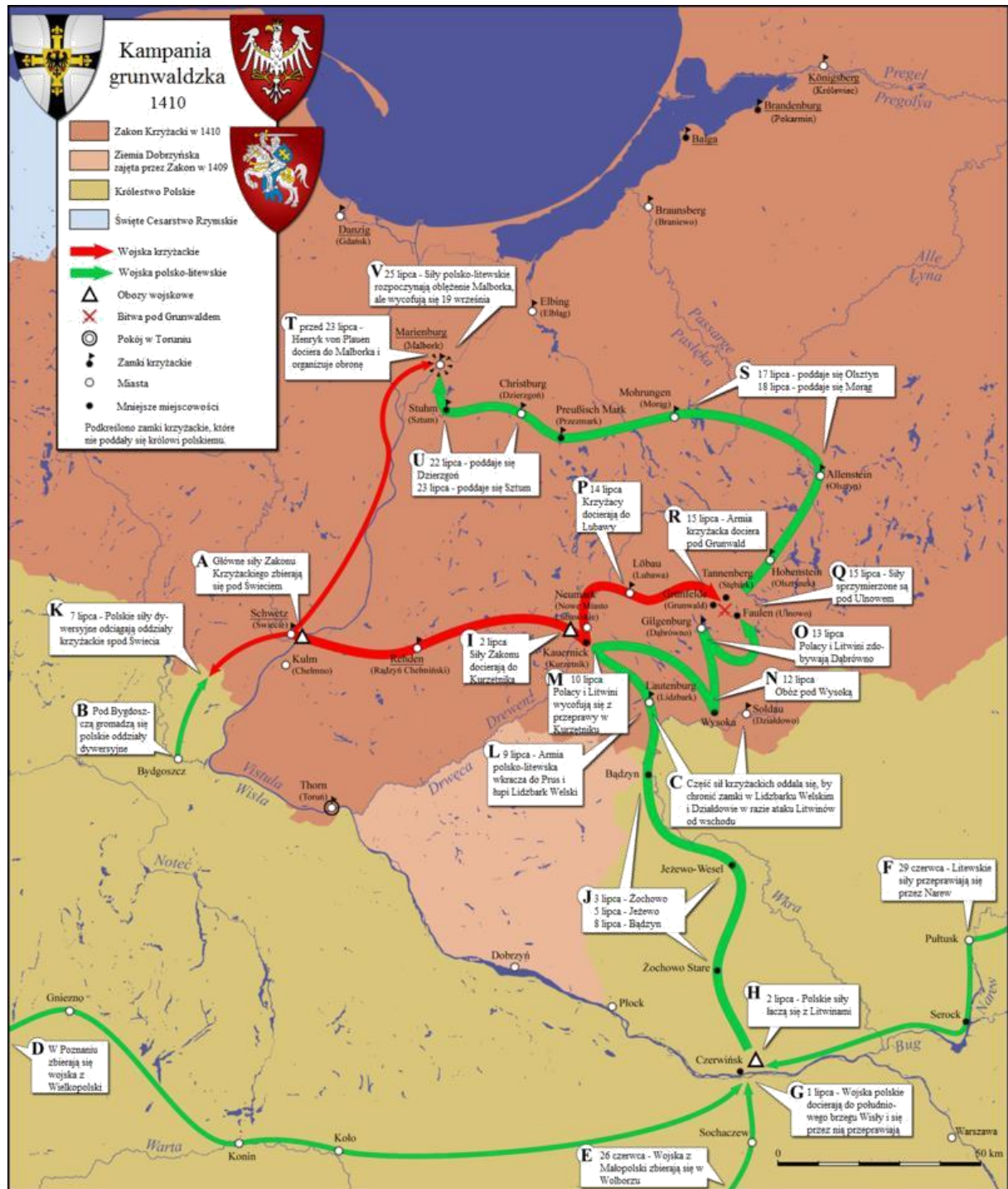
Lekcja

Temat: Bitwa pod Grunwaldem.



Bitwa pod Grunwaldem – jedna z największych bitew w historii średniowiecznej Europy (pod względem liczby uczestników), **stoczona na polach pod Grunwaldem 15 lipca 1410 roku**, w czasie trwania wielkiej wojny między siłami zakonu krzyżackiego, wspomaganego przez rycerstwo zachodnioeuropejskie (głównie z Czech, z wielu państweczek na Śląsku, z Pomorza Zachodniego i z pozostałych państweczek Rzeszy), pod dowództwem wielkiego mistrza Ulricha von Jungingena, a połączonymi siłami polskimi i litewskimi (złożonymi głównie z Polaków, Litwinów i Rusinów) oraz niewielkich wojsk tatarskich wspieranymi lennikami obu tych krajów (Hospodarstwo Mołdawskie, Księstwo Mazowieckie, księstwo płockie, księstwo bełskie, Podole i litewskie lenna na Rusi) oraz najemnikami z Czech, Moraw i z państweczek ze Śląska oraz uciekinierami ze Złotej Ordy i chorągwiami prywatnymi (między innymi chorągiew z Nowogrodu Wielkiego księcia Lingwena Semena), pod dowództwem króla Polski Władysława II Jagiełły i wielkiego księcia litewskiego Witolda.

Wielkie zwycięstwo wojsk polsko- litewskich nad wojskami krzyżackimi.



Przepisz temat oraz datę i miejsce bitwy. Obejrzyj bitwę (np. „fragment filmu „Krzyżacy”)

Napisz, który to wiek - 1410 rok-

Lekcja

Temat: Wojna trzynastoletnia i jej skutki.

Wojna trzynastoletnia – stoczona w latach **1454–1466** wojna między państwem zakonu krzyżackiego a Koroną Królestwa Polskiego, rozpoczęta na skutek poparcia przez Polskę powstania Związku Pruskiego przeciwko zakonowi krzyżackiemu, zakończona zwycięstwem Królestwa Polskiego i II pokojem toruńskim.



1.Przyczyny:

a) pośrednie:

- wysokie cła i podatki nakładane przez Krzyżaków
- 1397 – powstał Związek Jaszczurczy (tajny związek szlachty ziemi chełmińskiej)
- 1440 – powstał Związek Pruski (szlachta i miasta pruskie, dążyli do przyłączenia Prus do Polski)
- 1454 – powstanie wywołane przez Związek Pruski

b)Bezpośrednie:

- związek Pruski zwraca się do Kazimierza Jagiellończyka z prośbą o wcielenie Prus do Polski

- 6 marca 1454 – Kazimierz Jagiellończyk wydaje akt inkorporacji

2. Przebieg:

a) liczne bitwy i oblężenie krzyżackich zamków (upadły wszystkie poza Chojnicami, Malborkiem i Sztumem)

b) 1454 – przywilej nieszawski (treść przywileju: bez zgody sejmików ziemskich nie będą nakładane nowe podatki ani zwoływane pospolite ruszenie), nadany szlachcie z powodu braku pieniędzy na prowadzenie wojny, w zamian za zgodę na nowe podatki

c) 18 września 1454 – klęska Kazimierza Jagiellończyka pod Chojnicami

d) 1457 – zdobycie Malborka (twierdza została wykupiona od czeskich wojsk, którym Krzyżacy nie płacili żołdu)

e) 1462 – zwycięska bitwa pod Żarnowcem, Kazimierz zdobywa przewagę

f) 1463 – Gdańsk i Elbląg zorganizowaną we własnym zakresie finansowym flotą kaperską niszczą flotę krzyżacką na Zalewie Wiślanym

g) wobec przewagi wielki mistrz krzyżacki poprosił o pokój

3. Skutki:

a) **1466 – pokój w Toruniu**

b) Na mocy jego postanowień państwo krzyżackie zostało podzielone

na: Należące do Polski Prusy Królewskie:

- Pomorze Gdańskie (z

Gdańskiem) - ziemia chełmińska

- ziemia michałowska

- ziemia warmińska (z Elblągiem i

Malborkiem) Pozostające lennem Polski

Prusy Zakonne (ze stolicą w Królewcu)

Przepisz temat, zapoznaj się z tekstem, przepisz datę wojny trzynastoletniej państwa polsko –litewskiego z Państwem krzyżackim oraz jej skutki.